



Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 18. prosinca 2014.
(OR. en)

17068/14
ADD 1

Međuinstitucionalni predmet:
2014/0353 (NLE)

EEE 83
UD 289

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	17. prosinca 2014.
Za:	g. Uwe CORSEPIUS, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2014) 741 final - ANNEX 1
Predmet:	PRILOG ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a br. .../2014 o zamjeni Protokola 4. o pravilima o podrijetlu uz Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru novim Protokolom koji je usklađen s Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla [...] prijedlogu Odluke Vijeća o stajalištu koje je u ime Europske unije potrebno zauzeti u Zajedničkom odboru EGP-a, osnovanom Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru, u pogledu zamjene Protokola 4. o pravilima o podrijetlu novim Protokolom koji je usklađen s Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Za delegacije se u privitku nalazi dokument COM(2014) 741 final - ANNEX 1.

Priloženo: COM(2014) 741 final - ANNEX 1



EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.12.2014.
COM(2014) 741 final

ANNEX 1

PRILOG

ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a

br. .../2014

**o zamjeni Protokola 4. o pravilima o podrijetlu uz Sporazum o Europskom
gospodarskom prostoru novim Protokolom koji je usklađen s Regionalnom konvencijom
o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla**

[...]

prijedlogu Odluke Vijeća

o stajalištu koje je u ime Europske unije potrebno zauzeti u Zajedničkom odboru EGP-a, osnovanom Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru, u pogledu zamjene Protokola 4. o pravilima o podrijetlu novim Protokolom koji je usklađen s Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

PRILOG

ODLUKA ZAJEDNIČKOG ODBORA EGP-a

br. .../2014

o zamjeni Protokola 4. o pravilima o podrijetlu uz Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru novim Protokolom koji je usklađen s Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

ZAJEDNIČKI ODBOR EGP-a,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (dalje: „Sporazum o EGP-u”), a posebno njegov članak 98.,

budući da:

- (1) U članku 9. Sporazuma o EGP-u upućuje se na Protokol 4. kojim se utvrđuju pravila o podrijetlu i predviđa kumulacija podrijetla između Unije, Švicarske (uključujući Lihtenštajn), Islanda, Norveške, Turske, Farskih otoka i sudionika u Barcelonskom procesu¹.
- (2) Regionalnom konvencijom o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla² („Konvencija”) predviđene su odredbe o podrijetlu robe kojom se trguje na temelju relevantnih sporazuma koje su sklopile ugovorne stranke.
- (3) EU, Norveška i Lihtenštajn potpisali su Konvenciju 15. lipnja 2011., a Island je potpisao Konvenciju 30. lipnja 2011.
- (4) EU je dostavio svoje isprave o prihvatu depozitaru Konvencije 26. ožujka 2012., Norveška 9. studenoga 2011., Island 12. ožujka 2012. i Lihtenštajn 28. studenoga 2011. Stoga je Konvencija primjenom članka 10. stavka 3. stupila na snagu 1. svibnja 2012. za EU i Island te 1. siječnja 2012. za Norvešku i Lihtenštajn.
- (5) Konvencija uključuje sudionike procesa stabilizacije i pridruživanja u paneuromediteransko područje kumulacije podrijetla.
- (6) Ako prijelaz na Konvenciju nije istodoban za sve ugovorne stranke u paneuromediteranskom području kumulacije, to ne bi smjelo prouzročiti nepovoljniji položaj u usporedbi s onim iz prethodne verzije Protokola 4.
- (7) Člankom 6. Konvencije predviđa se da svaka ugovorna stranka poduzima odgovarajuće mjere kako bi se osigurala učinkovita primjena Konvencije. Stoga bi Protokol 4. o pravilima o podrijetlu uz Sporazum trebalo zamijeniti novim protokolom usklađenim s Konvencijom.

¹ Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Libanon, Maroko, Palestina, Sirija i Tunis.

² SL L 54, 26.2.2013., str. 4.

- (8) Odlukom br. XX/XX Zajedničkog odbora predviđaju se prijelazna pravila za Hrvatsku u odnosu na primjenu pravila o podrijetlu utvrđena u Protokolu 4. Ta bi se pravila trebala i dalje primjenjivati do isteka prijelaznog razdoblja.

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Protokol 4. uz Sporazum zamjenjuje se tekstem iz Priloga ovoj Odluci.
2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, članak 41. Protokola 4., kako je izmijenjen Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. XX/XX¹, i dalje se primjenjuje do 1. siječnja 2017.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu [...], uz uvjet da su sve obavijesti iz članka 103. stavka 1. Sporazuma podnesene Zajedničkom odboru EGP-a².

Primjenjuje se od 1. travnja 2014.

Članak 3.

Ova se Odluka objavljuje u odjeljku o EGP-u Službenog lista Europske unije i u Dodatku o EGP-u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu [...].

*Za Zajednički odbor EGP-a
Predsjednik*

Tajnici
Zajedničkog odbora EGP-a

¹ SL L XX, X.X.XXXX, p. X. i Dodatak EGP- u br. X, X.X.XXXX str. X.)

² [Ustavni zahtjevi nisu navedeni.] [Ustavni zahtjevi navedeni.]

PRILOG

Odluci Zajedničkog odbora EGP-a br. [...]

„PROTOKOL 4.
O PRAVILIMA O PODRIJETLU
SADRŽAJ

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1. Definicije

GLAVA II.

DEFINICIJA POJMA „PROIZVODI S PODRIJETLOM”

- Članak 2. Opći zahtjevi
- Članak 3. Dijagonalna kumulacija podrijetla
- Članak 4. Proizvodi dobiveni u cijelosti
- Članak 5. Dostatno obrađeni ili prerađeni proizvodi
- Članak 6. Nedostatna obrada ili prerada
- Članak 7. Kvalifikacijska jedinica
- Članak 8. Pribor, zamjenski dijelovi i alat
- Članak 9. Setovi
- Članak 10. Neutralni elementi

GLAVA III.

TERITORIJALNI UVJETI

- Članak 11. Načelo teritorijalnosti
- Članak 12. Izravni prijevoz
- Članak 13. Izložbe

GLAVA IV.

POVRAT ILI IZUZEĆE

Članak 14. Zabrana povrata ili izuzeća od carine

GLAVA V.

DOKAZ O PODRIJETLU

Članak 15. Opći zahtjevi

Članak 16. Postupak izdavanja potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED

Članak 17. Naknadno izdane potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED

Članak 18. Izdavanje duplikata potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED

Članak 19. Izdavanje potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED na temelju prethodno izdanog ili sastavljenog dokaza o podrijetlu

Članak 20. Odvojeno računovodstveno iskazivanje

Članak 21. Uvjeti za sastavljanje izjave na računu ili izjave na računu EUR-MED

Članak 22. Ovlašteni izvoznik

Članak 23. Valjanost dokaza o podrijetlu

Članak 24. Podnošenje dokaza o podrijetlu

Članak 25. Uvoz u djelomičnim pošiljkama

Članak 26. Izuzeća od dokazivanja podrijetla

Članak 27. Izjave dobavljača

Članak 28. Dokazne isprave

Članak 29. Čuvanje dokaza o podrijetlu, izjava dobavljača i dokaznih isprava

Članak 30. Nepodudarnosti i formalne greške

Članak 31. Iznosi iskazani u eurima

GLAVA VI.

ORGANIZACIJA UPRAVNE SURADNJE

Članak 32. Upravna suradnja

Članak 33. Provjera dokaza o podrijetlu

Članak 34. Provjera izjave dobavljača

Članak 35. Rješavanje sporova

- Članak 36. Kazne
- Članak 37. Slobodne zone

GLAVA VII.

CEUTA I MELILLA

- Članak 38. Primjena Protokola
- Članak 39. Posebni uvjeti

GLAVA VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

- Članak 40. Prijelazne odredbe za robu u provozu ili na skladištenju

POPIS PRILOGA

- Prilog I.: Uvodne napomene uz popis u Prilogu II.
- Prilog II.: Popis prerada ili obrada koje je potrebno obaviti na materijalima bez podrijetla kako bi dobiveni proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom
- Prilog III.a Ogledni primjerci potvrde o prometu robe EUR.1 i zahtjev za potvrdu o prometu robe EUR.1
- Prilog III.b Ogledni primjerci potvrde i zahtjeva o prometu robe EUR-MED
- Prilog IV.a Tekst izjave na računu
- Prilog IV.b Tekst izjave na računu EUR-MED
- Prilog V. Primjerak izjave dobavljača
- Prilog VI. Primjerak dugoročne izjave dobavljača

ZAJEDNIČKE IZJAVE

Zajedničke izjave o prihvatu dokaza o podrijetlu izdane u okviru sporazuma iz članka 3. Protokola 4. za proizvode podrijetlom iz Europske unije, Islanda ili Norveške

Zajednička izjava o Kneževini Andori

Zajednička izjava o Republici San Marinu

Zajednička izjava o ugovornoj stranci koja se povlači iz Regionalne konvencije o paneuromediteranskim pravilima o podrijetlu

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ovog Protokola:

- (a) „proizvodnja” znači svaka vrsta obrade ili prerade, uključujući sastavljanje ili posebne postupke;
- (b) „materijal” znači svaki sastojak, sirovina, sastavni dio ili dio itd. koji se upotrebljava u proizvodnji proizvoda;
- (c) „proizvod” znači proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen kasnijoj uporabi u drugim postupcima proizvodnje;
- (d) „roba” znači materijali i proizvodi;
- (e) „carinska vrijednost” znači vrijednost kako je utvrđena u skladu sa Sporazumom iz 1994. o provedbi članka VII. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (Sporazum Svjetske trgovačke organizacije o određivanju carinske vrijednosti);
- (f) „cijena fco tvornica” znači cijena za proizvod fco tvornica plaćena proizvođaču u EGP-u u čijem se poduzeću obavlja završna prerada ili obrada, uz uvjet da cijena uključuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala umanjenu za sve domaće poreze koji podliježu ili bi mogli podlijegati povratu kada se dobiveni proizvod izvozi;
- (g) „vrijednost materijala” znači carinska vrijednost u vrijeme uvoza upotrijebljenog materijala bez podrijetla ili, ako taj podatak nije poznat ili se ne može utvrditi, prva utvrdiva cijena plaćena za materijale u Europskom gospodarskom prostoru;
- (h) „vrijednost materijala s podrijetlom” znači vrijednost takvih materijala kako je određeno točkom (g), koja se primjenjuje *mutatis mutandis*;
- (i) „dodana vrijednost” znači cijena fco tvornica umanjena za carinsku vrijednost svakog od uključenih materijala koji su podrijetlom iz drugih zemalja navedenih u članku 3. na koje se primjenjuje kumulacija ili, ako carinska vrijednost nije poznata ili ju je nemoguće utvrditi, prva utvrdiva cijena plaćena za materijale u EGP-u;
- (j) „poglavlja” i „tarifni brojevi” znači poglavlja i tarifni brojevi (četveroznamenasti brojevi) koji se upotrebljavaju u nazivlju koje je dio

Harmoniziranog sustava naziva i označivanja robe (u ovom Protokolu nazvan „Harmonizirani sustav” ili „HS”);

- (k) „razvrstan” se odnosi na razvrstavanje proizvoda ili materijala pod pojedini tarifni broj;
- (l) „pošiljka” znači proizvodi koji se ili otpremaju istodobno od izvoznika do primatelja ili su obuhvaćeni jedinstvenom prijevoznom ispravom koja se odnosi na njihovu otpremu od izvoznika do primatelja ili su, ako takva isprava ne postoji, obuhvaćeni jednim računom;
- (m) „područja” uključuju teritorijalne vode.

GLAVA II.

DEFINICIJA POJMA „PROIZVODI S PODRIJETLOM”

Članak 2.

Opći zahtjevi

1. Za potrebe provedbe Sporazuma smatra se da su sljedeći proizvodi podrijetlom iz EGP-a:
 - (a) proizvodi koji su u cijelosti dobiveni u EGP-u u smislu članka 4.;
 - (b) proizvodi dobiveni u EGP-u koji sadržavaju materijale koji nisu u cijelosti dobiveni u EGP-u, uz uvjet da su materijali dostatno obrađeni ili prerađeni u EGP-u u smislu članka 5.

U tu se svrhu područja ugovornih stranaka na koja se primjenjuje ovaj Sporazum smatraju jedinstvenim područjem.

2. Neovisno o stavku 1. područje Kneževine Lihtenštajna radi utvrđivanja podrijetla proizvoda iz tablica 1. i 2. Protokola 3. izuzeto je iz Europskoga gospodarskog prostora te se za takve proizvode smatra da su podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora samo ako su dobiveni u cijelosti ili dostatno obrađeni ili prerađeni na područjima drugih ugovornih stranaka.

Članak 3.

Dijagonalna kumulacija podrijetla

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe iz članka 2., smatra se da su proizvodi podrijetlom iz EGP-a ako su dobiveni na njegovu području upotrebom materijala podrijetlom iz

Švicarske (uključujući Lihtenštajn)¹, Islanda, Norveške, Farskih otoka, Turske, Europske unije ili bilo koje zemlje koja sudjeluje u postupku stabilizacije i pridruživanja Europske unije², uz uvjet da obrada ili prerada izvršene u EGP-u nadilaze postupke iz članka 6. . Nije nužno da su takvi materijali bili podvrgnuti dostatnoj obradi ili preradi.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe iz članka 2., smatra se da su proizvodi podrijetlom iz EGP-a ako su dobiveni na njegovu području upotrebom materijala podrijetlom iz bilo koje zemlje koja sudjeluje u Euro-mediteranskom partnerstvu na temelju Deklaracije iz Barcelone donesene na Euro-mediteranskoj konferenciji održanoj 27. i 28. studenoga 1995., osim Turske³, uz uvjet da obrada ili prerada izvršene u EGP-u nadilaze postupke iz članka 6. . Nije nužno da su takvi materijali bili podvrgnuti dostatnoj obradi ili preradi.
3. Ako obrada ili prerada izvršena u EGP-u ne izlazi izvan okvira radnji iz članka 6., smatra se da je dobiveni proizvod podrijetlom iz EGP-a samo kada je tamo dodana vrijednost veća od vrijednosti upotrijebljenih materijala podrijetlom iz bilo koje zemlje iz stavka 1. i stavka 2. . Ako to nije slučaj, dobiveni proizvod smatra se proizvodom podrijetlom iz zemlje koja ima najveći udio u vrijednosti materijala s podrijetlom upotrijebljenih u proizvodnji u EGP-u.
4. Proizvodi podrijetlom iz jedne od zemalja iz stavka 1. i stavka 2. koji nisu podvrgnuti nikakvoj obradi ili preradi u EGP-u zadržavaju svoje podrijetlo ako se izvoze u jednu od tih zemalja.
5. Kumulacija predviđena u ovom članku može se primijeniti samo uz sljedeće uvjete:
 - (a) sporazum o povlaštenoj trgovini u skladu s člankom XXIV. Općeg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) primjenjuje se između zemalja uključenih u dobivanje statusa podrijetla i zemlje odredišta;
 - (b) materijali i proizvodi stekli su status materijala i proizvoda s podrijetlom primjenom pravila o podrijetlu jednakih onima iz ovog Protokola;
 - i
 - (c) obavijesti u kojima je navedeno ispunjenje potrebnih zahtjeva za primjenu kumulacije objavljene su u *Službenom listu Europske unije* (serija C) i u drugim ugovornim strankama u skladu s njihovim postupcima.

Kumulacija predviđena ovim člankom primjenjuje se od datuma navedenog u obavijesti objavljenoj u *Službenom listu Europske unije* (serija C).

¹ Kneževina Lihtenštajn je u carinskoj uniji sa Švicarskom i ugovorna je stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

² Albanija, Bosna i Hercegovina, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Crna Gora, Srbija i Kosovo u skladu s rezolucijom VSUN-a 1244/99.

³ Egipat, Izrael, Jordan, Libanon, Maroko, Sirija, Tunis, Palestina (*Ovaj se naziv ne tumači kao da se njime priznaje Država Palestina niti se njime dovode u pitanje pojedinačna stajališta država članica u tom pogledu).

Europska unija putem Europske komisije drugim ugovornim strankama dostavlja pojedinosti sporazuma, uključujući datume njihova stupanja na snagu koji se primjenjuju na zemlje iz stavka 1. i stavka 2.

Članak 4.

Proizvodi dobiveni u cijelosti

1. Sljedeće se smatra dobivenim u cijelosti u Europskom gospodarskom prostoru:

- (a) mineralni proizvodi koji su izvađeni iz njihova tla ili s njihova morskog dna;
- (b) biljni proizvodi ondje ubrani ili požnjeveni;
- (c) žive životinje koje su ondje okoćene i uzgojene;
- (d) proizvodi od ondje uzgojenih živih životinja;
- (e) proizvodi koji su dobiveni ondje lovom ili ribolovom;
- (f) proizvodi morskog ribarstva i drugi proizvodi koje su njihova plovila izvadila iz mora izvan teritorijalnih voda ugovornih stranaka;
- (g) proizvodi izrađeni na njihovim brodovima tvornicama isključivo od proizvoda navedenih u (f);
- (h) rabljeni proizvodi ondje prikupljeni, prikladni samo za recikliranje sirovina, uključujući rabljene gume prikladne samo za protektiranje ili za upotrebu kao otpad;
- (i) otpad i otpadni materijal od ondje obavljenih proizvodnih postupaka;
- (j) proizvodi koji su izvađeni s morskog dna ili podzemlja izvan njihovih teritorijalnih voda, uz uvjet da imaju isključivo pravo na eksploataciju tog dna ili podzemlja;
- (k) ondje proizvedena roba isključivo iz proizvoda navedenih u (a) do (j).

2. Izrazi „njihova plovila” i „njihovi brodovi tvornice” u stavku 1. točkama (f) i (g) primjenjuju se samo na plovila i brodove tvornice:

- (a) koji su registrirani ili upisani u jednoj od država članica Europske unije ili u državama EFTA-e;
- (b) koji plove pod zastavom države članice Europske unije ili države EFTA-e;
- (c) koji se u omjeru od najmanje 50 % nalaze u vlasništvu državljana država članica Europske unije ili država EFTA-e, odnosno trgovačkog društva sa sjedištem u jednoj od tih država, čiji su direktor ili direktori, predsjednik uprave ili nadzornog odbora i većina članova te uprave ili odbora državljani država članica Europske unije ili država EFTA-e i čija najmanje polovica kapitala, u slučaju partnerstava ili društava s ograničenom odgovornošću, a

povrh svega navedenog, pripada tim državama ili javnim tijelima odnosno državljanima spomenutih država;

- (d) čiji su zapovjednik i časnici državljani država članica Europske unije ili država EFTA-e;

i

- (e) čiju posadu čini najmanje 75 % državljana država članica Europske unije ili država EFTA-e.

Članak 5.

Dostatno obrađeni ili prerađeni proizvodi

- (1) Za potrebe članka 2. proizvodi koji nisu u cijelosti dobiveni smatraju se dovoljno obrađenima ili prerađenima kada su ispunjeni uvjeti iz popisa u Prilogu II.

U pogledu svih proizvoda koji su obuhvaćeni ovim Sporazumom prethodno spomenuti uvjeti odnose se na vrstu obrade ili prerade kojoj se mora podvrgnuti materijal bez podrijetla koji se upotrebljava u proizvodnji te se primjenjuju isključivo u vezi s takvim materijalom. Prema tome, ako se proizvod koji je, ispunivši uvjete navedene u popisu, stekao status proizvoda s podrijetlom upotrebljava u proizvodnji drugog proizvoda, uvjeti koji se primjenjuju na proizvod u koji je ugrađen ne primjenjuju se na njega, a materijali bez podrijetla koji su možda upotrijebljeni pri njegovoj proizvodnji ne uzimaju se u obzir.

- 2. Neovisno o stavku 1. materijali bez podrijetla koji se prema uvjetima utvrđenima u popisu u Prilogu II. ne bi smjeli upotrebljavati pri izradi određenog proizvoda ipak se mogu koristiti, uz uvjet da:

- (a) njihova ukupna vrijednost nije viša od 10 % cijene proizvoda fco tvornica;
- (b) temeljem ovog stavka nije premašen ni jedan postotak naveden na popisu maksimalne vrijednosti materijala bez podrijetla.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na proizvode koji potpadaju pod poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava.

- 3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se podložno odredbama članka 6.

Članak 6.

Nedostatna obrada ili prerada

- 1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., sljedeći postupci smatraju se obradom ili preradom nedostatnom za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom bez obzira na to jesu li zahtjevi iz članka 5. ispunjeni ili nisu:

- (a) postupci kojima se osigurava očuvanje proizvoda u dobrom stanju tijekom prijevoza i skladištenja;

- (b) rastavljanje i sastavljanje pošiljaka;
 - (c) pranje, čišćenje; uklanjanje prašine, oksida, ulja, boje ili ostalih premaza;
 - (d) glačanje ili prešanje tekstila;
 - (e) jednostavni postupci bojenja i laštenja;
 - (f) ljuštenje, djelomično ili potpuno izbjeljivanje, poliranje i glaziranje žitarica i riže;
 - (g) postupci bojenja šećera ili izrade kocki šećera;
 - (h) lupljenje, uklanjanje koštica i guljenje voća, orašastih plodova i povrća;
 - (i) oštrenje, jednostavno brušenje ili jednostavno rezanje;
 - (j) sijanje, prebiranje, razvrstavanje, raspoređivanje, stupnjevanje, slaganje; (uključujući i sastavljanje setova proizvoda);
 - (k) jednostavno pakiranje u staklenke, limenke, bočice, vreće, sanduke i kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske i svi drugi jednostavni postupci pakiranja;
 - (l) stavljanje ili tiskanje oznaka, etiketa, logotipova i drugih sličnih prepoznatljivih znakova na proizvode ili njihovu ambalažu;
 - (m) jednostavno miješanje proizvoda, bez obzira na to jesu li različitih vrsta ili ne;
 - (n) miješanje šećera s bilo kojim materijalom;
 - (o) jednostavno sastavljanje dijelova proizvoda radi dobivanja proizvoda u cijelosti ili rastavljanje proizvoda na sastavne dijelove;
 - (p) kombinacija dvaju ili više postupaka koji su navedeni pod točkama od (a) do (o);
 - (q) klanje životinja.
2. Pri utvrđivanju može li se obrada ili prerada kojoj je podvrgnut određeni proizvod smatrati nedostatnom u smislu stavka 1., u obzir se uzimaju svi postupci obavljeni na dotičnom proizvodu u EGP-u.

Članak 7.

Kvalifikacijska jedinica

- (1) Kvalifikacijska jedinica za primjenu odredaba ovog Protokola konkretni je proizvod koji se smatra osnovnom jedinicom pri utvrđivanju razvrstavanja primjenom nomenklature iz Harmoniziranog sustava.

U skladu s tim:

- (a) ako je proizvod, sastavljen od skupine ili skupa predmeta, razvrstan u jedan tarifni broj uz uvjete Harmoniziranog sustava, takva cjelina čini kvalifikacijsku jedinicu;
- (b) ako se pošiljka sastoji od više istih proizvoda razvrstanih u isti tarifni broj Harmoniziranog sustava, svaki se proizvod mora uzeti pojedinačno kada se primjenjuju odredbe ovog Protokola.

2. Kada je prema općem pravilu 5. Harmoniziranog sustava za potrebe razvrstavanja pakiranje uključeno zajedno s proizvodom, ono se uključuje i za potrebe utvrđivanja podrijetla.

Članak 8.

Pribor, zamjenski dijelovi i alati

Pribor, zamjenski dijelovi i alati koji se šalju s određenom opremom, strojem, uređajem ili vozilom i koji su dio redovite opreme te stoga uključeni u cijenu opreme ili koji nisu zasebno fakturirani, smatraju se sastavnim dijelom predmetne opreme, stroja, uređaja ili vozila.

Članak 9.

Setovi

Za setove se, kako je određeno općim pravilom 3. Harmoniziranog sustava, smatra da imaju podrijetlo ako su sve komponente proizvodi s podrijetlom. Međutim, kada se set sastoji od proizvoda s podrijetlom i proizvoda bez podrijetla, set kao cjelina smatra se proizvodom s podrijetlom uz uvjet da vrijednost proizvoda bez podrijetla nije viša od 15 % cijene seta fco tvornica.

Članak 10.

Neutralni elementi

Kako bi se utvrdilo je li određeni proizvod proizvod s podrijetlom, nije potrebno odrediti podrijetlo sljedećih elemenata koji bi se mogli upotrebljavati pri njegovoj proizvodnji:

- (a) energije i goriva;
- (b) postrojenja i opreme;
- (c) strojeva i alata;
- (d) robe koja ne ulazi i koja nije namijenjena ulasku u konačni sastav proizvoda.

GLAVA III.

TERITORIJALNI UVJETI

Članak 11.

Načelo teritorijalnosti

1. Osim kako je predviđeno člankom 3. i stavkom 3. ovog članka, uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom koji su određeni u glavi II. moraju se ispunjavati bez prekida u EGP-u.
2. Osim kako je predviđeno člankom 3., ako se roba s podrijetlom izvezena iz EGP-a u drugu zemlju vrati, ona se mora smatrati robom bez podrijetla, osim ako se carinskim tijelima pruže zadovoljavajući dokazi o tome:
 - (a) da je vraćena upravo ona roba koja je bila izvezena,
i
 - (b) da nije bila podvrgnuta nikakvim postupcima, osim postupcima koji su bili potrebni kako bi se očuvala u dobrom stanju dok se nalazila u toj zemlji ili za vrijeme izvoza.
3. Na stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom u skladu s uvjetima iz glave II. ne utječu postupci obrade ili prerade koji su izvan EGP-a obavljani na materijalima koji su iz EGP-a izvezeni i nakon toga ponovno uvezeni, uz uvjet:
 - (a) da su ti materijali u cijelosti dobiveni u EGP-u ili su prije izvoza podvrgnuti obradi ili preradi koja nadilazi postupke navedene u članku 6. ;
i
 - (b) da se carinskim tijelima mogu podnijeti zadovoljavajući dokazi o tome:
 - (i) da je ponovno uvezena roba dobivena obradom ili preradom izvezenih materijala
i
 - (ii) da ukupna dodana vrijednost koja je ostvarena izvan EGP-a primjenom odredaba ovog članka nije viša od 10 % cijene proizvoda fco tvornica krajnjeg proizvoda za koji se traži stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom.
4. Za potrebe stavka 3. uvjeti za stjecanje statusa proizvoda s podrijetlom koji su određeni u glavi II. ne primjenjuju se na obradu ili preradu koja je obavljena izvan EGP-a. Međutim, kada je u popisu iz Priloga II. za određivanje statusa podrijetla za krajnji proizvod predviđeno pravilo kojim se određuje maksimalna vrijednost za sve upotrijebljene materijale bez podrijetla, ukupna vrijednost materijala bez podrijetla

koji su upotrijebljeni na području predmetne stranke, s ukupnom dodanom vrijednošću ostvarenom izvan EGP-a primjenom odredaba ovog članka, ne smije biti viša od navedenog postotka.

5. Za potrebe primjene odredaba stavaka 3. i 4. smatra se da „ukupna dodana vrijednost” podrazumijeva sve troškove koji nastanu izvan EGP-a, uključujući i vrijednost materijala koji su ondje ugrađeni.
6. Odredbe stavaka 3. i 4. ne primjenjuju se na proizvode koji ne ispunjavaju uvjete utvrđene u popisu iz Priloga II. ili na proizvode koji se mogu smatrati dostatno obrađenima ili prerađenima samo ako se primijene opća odstupanja utvrđena u članku 5. stavku 2.
7. Odredbe stavaka 3. i 4. ne primjenjuju se na proizvode iz poglavlja od 50. do 63. Harmoniziranog sustava.
8. Svaka obrada ili prerada obuhvaćena ovim člankom koja je obavljena izvan EGP-a obavlja se u skladu s postupcima vanjske prerade ili sličnim postupcima.

Članak 12.

Izravni prijevoz

- (1) Povlaštenu tretman predviđen u okviru ovog Sporazuma primjenjuje se isključivo na proizvode koji zadovoljavaju zahtjeve iz ovog Protokola i koji se prevoze izravno u EGP-u ili kroz državno područje zemalja iz članka 3. s kojima se primjenjuje kumulacija. Međutim, proizvodi koji predstavljaju jednu pošiljku mogu se prevoziti i preko drugih područja, pri čemu je, ako to nalažu okolnosti, na tim područjima moguć i njihov pretovar ili privremeno skladištenje, pod uvjetom da ti proizvodi ostaju pod nadzorom carinskih tijela u zemlji provoza ili skladištenja te da nisu podvrgnuti nikakvim postupcima osim istovara, ponovnog utovara ili kakvog drugog postupka koji se obavlja kako bi se očuvali u dobrom stanju.

Proizvodi s podrijetlom mogu se cjevovodima prevoziti i preko područja koje nije područje Europskoga gospodarskog prostora.

2. Carinskim tijelima zemlje uvoznice podnose se dokazi o ispunjavanju uvjeta određenih u stavku 1. predočenjem:
 - (a) jedinstvene prijevozne isprave kojom je obuhvaćen prolazak robe od zemlje izvoznice kroz zemlju provoza; ili
 - (b) potvrde koju izdaju carinska tijela zemlje provoza:
 - (i) u kojoj se navodi točan opis proizvoda;
 - (ii) u kojoj se navode datumi istovara i ponovnog utovara proizvoda i, kada je to primjenjivo, nazivi brodova ili drugih upotrijebljenih prijevoznih sredstava;

i

- (iii) kojom se potvrđuju uvjeti pod kojima su proizvodi ostali u zemlji provoza; ili
- (c) u nedostatku navedenog, bilo kakvih isprava koje mogu poslužiti kao dokaz.

Članak 13.

Izložbe

1. Na proizvode s podrijetlom koji su radi izlaganja poslani u zemlju koja nije zemlja iz članka 3. s kojom se primjenjuje kumulacija i koji su nakon izložbe prodani za uvoz u EGP, primjenjuju se pri uvozu povlastice iz odredaba Sporazuma, uz uvjet da se carinskim tijelima podnesu zadovoljavajući dokazi o tome:
 - (a) da je izvoznik te proizvode poslao iz jedne od ugovornih stranaka u zemlju u kojoj se izložba održava te da ih je tamo izložio;
 - (b) da je izvoznik te proizvode prodao ili na drugi način prepustio osobi u drugoj ugovornoj stranci;
 - (c) da su proizvodi poslani za vrijeme izložbe ili neposredno nakon nje u onom stanju u kojem su bili upućeni na izložbui
 - (d) da proizvodi, od trenutka kada su poslani na izložbu, nisu upotrijebljeni ni u koju drugu svrhu osim izlaganja na toj izložbi.
2. Dokaz o podrijetlu izdaje se ili sastavlja u skladu s odredbama glave V. te na uobičajen način podnosi carinskim tijelima zemlje uvoznice. Na dokazu se naznačuje naziv i adresa izložbe. Prema potrebi može se zatražiti dodatna dokumentacija s dokazima o uvjetima pod kojima su proizvodi bili izloženi.
3. Stavak 1. primjenjuje se na sve trgovačke, industrijske, poljoprivredne ili obrtničke izložbe, sajmove ili slične javne priredbe ili izlaganja koja se ne priređuju u privatne svrhe u prodavaonicama ili poslovnim prostorima radi prodaje stranih proizvoda i tijekom kojih proizvodi ostaju pod carinskim nadzorom.

GLAVA IV.

POVRAT ILI IZUZEĆE

Članak 14.

Zabrana povrata ili izuzeća od carine

1. Materijali bez podrijetla koji su upotrijebljeni za proizvodnju proizvoda podrijetlom iz EGP-a ili jedne od zemalja iz članka 3. za koje je dokaz o podrijetlu izdan ili

sastavljen u skladu s odredbama glave V. u ugovornim strankama ne podliježu povratu carine ili izuzeću od carine bilo koje vrste.

2. Zabrana iz stavka 1. primjenjuje se na svaki postupak kojim se predviđa povrat, otpust ili neplaćanje, bilo djelomično ili potpuno, carina ili davanja s istovrsnim učinkom koje se u bilo kojoj ugovornoj stranci primjenjuju na materijale upotrijebljene u proizvodnji, ako se takav povrat, otpust ili neplaćanje, izričito ili u praksi, primjenjuje kada se proizvodi dobiveni od tih materijala izvoze, ali ne i kada se ondje zadržavaju radi domaće upotrebe.
3. Izvoznik proizvoda na koje se odnosi dokaz o podrijetlu mora u svakom trenutku biti spreman na zahtjev carinskih tijela podnijeti sve potrebne isprave kojima se dokazuje da u vezi s materijalima bez podrijetla, koji su upotrijebljeni u proizvodnji predmetnih proizvoda, nije ostvaren nikakav povrat carine te da su sve carine ili davanja s istovrsnim učinkom koji se primjenjuju na takve materijale doista plaćene.
4. Odredbe stavaka 1. do 3. također se primjenjuju u odnosu na pakiranje u smislu članka 7. stavka 2., pribor, rezervne dijelove i alate u smislu članka 8. te proizvode u setu u smislu članka 9. ako su takvi proizvodi bez podrijetla.
5. Odredbe stavaka od 1. do 4. primjenjuju se isključivo u odnosu na materijale one vrste na koju se ovaj Protokol primjenjuje. Nadalje, te odredbe ne isključuju primjenu sustava povrata izvoznih carina na poljoprivredne proizvode koji se pri izvozu primjenjuju u skladu s odredbama Sporazuma.

GLAVA V.

DOKAZ O PODRIJETLU

Članak 15.

Opći zahtjevi

1. Proizvodi s podrijetlom pri uvozu u jednu od ugovornih stranaka imaju povlastice iz odredaba ovog Sporazuma nakon podnošenja jednog od sljedećih dokaza o podrijetlu:
 - (a) potvrde o prometu robe EUR.1, primjerak koje se nalazi u Prilogu III.a;
 - (b) potvrde o prometu robe EUR-MED, primjerak koje se nalazi u Prilogu III.b;
 - (c) u slučajevima iz članka 21. stavka 1., izjave (dalje u tekstu „izjava o podrijetlu” ili „izjava na računu EUR-MED”) koju izvoznik izdaje na računu, potvrdi o isporuci ili bilo kojoj drugoj komercijalnoj ispravi u kojoj se opisuju predmetni proizvodi u dovoljnoj mjeri da se mogu prepoznati. tekstovi izjava na računu sadržani su u Prilozima IV.a i IV.b.
2. Neovisno o stavku 1. na proizvode s podrijetlom u smislu ovog Protokola u slučajevima predviđenima člankom 26. primjenjuju se povlastice iz odredbi ovog

Sporazuma, pri čemu nije potrebno podnijeti ni jedan od dokaza o podrijetlu navedenih u stavku 1.

Članak 16.

Postupak izdavanja potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED

1. Potvrdu o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED izdaju carinska tijela zemlje izvoznice na pisani zahtjev koji podnosi izvoznik ili, pod odgovornošću izvoznika, njegov ovlašteni zastupnik.
2. U tu svrhu izvoznik ili njegov ovlašteni predstavnik ispunjava i obrazac potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED i obrazac zahtjeva, primjerci kojih se nalaze u Prilozima III.a i III.b. Ti se obrasci ispunjavaju na jednom od jezika na kojima je sastavljen ovaj Sporazum i u skladu s odredbama nacionalnih zakona zemlje izvoznice. Ako je obrazac pisan rukom, mora biti napisan tintom i tiskanim slovima. Opis proizvoda upisuje se u za to predviđeno polje bez ostavljanja praznih redaka. Ako polje nije do kraja ispunjeno, ispod zadnjeg retka opisa potrebno je povući vodoravnu liniju, a nepopunjeni se dio mora prekrižiti.
3. Izvoznik koji podnosi zahtjev za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED mora u svakom trenutku biti spreman na zahtjev carinskih tijela zemlje izvoznice u kojoj se izdaje potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED podnijeti sve potrebne isprave kojima se dokazuje da predmetni proizvodi imaju status proizvoda s podrijetlom te da se ispunjavaju svi ostali zahtjevi iz ovog Protokola.
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 5., potvrdu o prometu robe EUR.1 izdaju carinska tijela ugovorne stranke u sljedećim slučajevima:
 - ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora ili iz jedne od zemalja iz članka 3. stavka 1. s kojom se primjenjuje kumulacija, bez primjene kumulacije s materijalima podrijetlom iz zemalja iz članka 3. stavka 2. i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola.
 - ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz jedne od zemalja iz članka 3. stavka 2. s kojom se primjenjuje kumulacija, bez primjene kumulacije s materijalima podrijetlom iz zemalja iz članka 3. i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola, uz uvjet da je potvrda EUR-MED ili izjava na računu EUR-MED izdana u zemlji podrijetla.
5. Potvrdu o prometu robe EUR-MED izdaju carinska tijela ugovorne stranke ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora ili iz jedne od zemalja iz članka 3. s kojom se primjenjuje kumulacija i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola.
 - kumulacija se primjenjivala s materijalima podrijetlom iz jedne od zemalja iz članka 3. stavka 2. ili
 - proizvodi se mogu upotrebljavati kao materijali u kontekstu kumulacije za proizvodnju proizvoda za izvoz u jednu od zemalja iz članka 3. stavka 2. ili

- proizvodi se mogu ponovo izvoziti iz zemlje u koju se roba šalje u jednu od zemalja iz članka 3. stavka 2.
6. Potvrda o prometu robe EUR-MED u polju 7. sadržava jednu od sljedećih izjava na engleskom:
- ako je podrijetlo dobiveno primjenom kumulacije s proizvodima podrijetlom iz jedne zemlje ili više zemalja iz članka 3.:

„CUMULATION APPLIED WITH” (name of the country/countries)
 - ako je podrijetlo dobiveno bez primjene kumulacije s proizvodima podrijetlom iz jedne zemlje ili više zemalja iz članka 3.:

„NO CUMULATION APPLIED”
7. Carinska tijela koja izdaju potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED poduzimaju sve korake potrebne kako bi se provjerilo imaju li predmetni proizvodi status proizvoda s podrijetlom te ispunjavaju li se ostali zahtjevi iz ovog Protokola. Ta tijela u tu svrhu imaju pravo zatražiti sve dokaze i obaviti uvid u poslovne knjige izvoznika ili provesti druge provjere koje smatraju primjerenima. Ona također osiguravaju da su obrasci iz stavka 2. propisno ispunjeni. Carinska tijela posebno provjeravaju je li prostor predviđen za opis proizvoda ispunjen na način da se isključi svaka mogućnost neovlaštenog dopisivanja.
8. Datum izdavanja potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED navodi se u polju 11. potvrde.
9. Carinska tijela izdaju potvrdu o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED i stavljaju je na raspolaganje izvozniku čim se obavi ili osigura stvarni izvoz.

Članak 17.

Naknadno izdane potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED

1. Neovisno o članku 16. stavku 9. potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED može se iznimno izdati nakon izvoza proizvoda na koji se odnosi ako:
 - (a) u trenutku izvoza nije izdana zbog pogreške, nenamjernog propusta ili posebnih okolnosti;
 - ili
 - (b) se carinskim tijelima pruže zadovoljavajući dokazi o tome da je potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED izdana, ali da pri uvozu nije prihvaćena iz tehničkih razloga.
2. Neovisno o članku 16. stavku 9. potvrda o prometu EUR-MED može se izdati nakon izvoza proizvoda na koje se odnosi i za koji je u vrijeme izvoza izdana potvrda o prometu EUR.1, uz uvjet da se carinskim tijelima pruže zadovoljavajući dokazi o tome da su uvjeti iz članka 16. stavka 5. zadovoljeni.

3. Radi provedbe stavka 1. i stavka 2. izvoznik u svojem zahtjevu mora naznačiti mjesto i datum izvoza proizvoda na koje se potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED odnosi te mora navesti razloge za svoj zahtjev.
4. Carinska tijela mogu naknadno izdati potvrdu o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED tek nakon što provjere odgovaraju li podaci navedeni u izvoznikovu zahtjevu podacima iz odgovarajućeg spisa.
5. Naknadno izdane potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED sadržavaju sljedeću zabilješku na engleskom jeziku:

„ISSUED RETROSPECTIVELY”

Potvrde o prometu robe EUR-MED izdane naknadno primjenom stavka 2. sadržavaju sljedeću zabilješku na engleskom jeziku:

ISSUED RETROSPECTIVELY (Original EUR.1 No (date and place of issue)

6. Zabilješka iz stavka 5. unosi se u polje 7. potvrde o prometu robe EUR.1. ili EUR-MED.

Članak 18.

Izdavanje duplikata potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED

1. U slučaju krađe, gubitka ili uništenja potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED izvoznik carinskim tijelima koja su je izdala može podnijeti zahtjev za izdavanje duplikata na temelju izvoznih isprava koje se nalaze u njihovu posjedu.
2. Tako izdan duplikat sadržava sljedeću zabilješku na engleskom jeziku:

„DUPLICATE”
3. Zabilješka iz stavka 2. unosi se u polje 7. duplikata potvrde o prometu robe EUR.1. ili EUR-MED.
4. Duplikat, na kojem je naznačen datum izdavanja izvorne potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED, stupa na snagu tog datuma.

Članak 19.

Izdavanje potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED na temelju prethodno izdanog ili sastavljenog dokaza o podrijetlu

Kada se proizvodi s podrijetlom stavljaju pod nadzor određene carinske službe u ugovornim strankama, izvorni dokaz o podrijetlu može zamijeniti jedna ili više potvrda o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED radi slanja svih ili nekih od predmetnih proizvoda na druga mjesta u EGP-u. Takvu zamjensku potvrdu (potvrde) o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED izdaje carinska služba pod čiji su nadzor stavljeni ti proizvodi.

Članak 20.

Odvojeno računovodstveno iskazivanje

1. Ako nastanu bitni troškovi ili materijalne teškoće pri čuvanju odvojenih zaliha istovjetnih i međusobno zamjenjivih materijala s podrijetlom i materijala bez podrijetla, carinska tijela mogu, na pisani zahtjev zainteresiranih stranaka, odobriti upotrebu metode tzv. „odvojenog računovodstvenog iskazivanja” (u daljnjem tekstu „metoda”) za upravljanje tim zalihama.
2. Metodom se mora osigurati da u određenom referentnom razdoblju broj dobivenih proizvoda koji se mogu smatrati proizvodima „s podrijetlom” bude jednak broju proizvoda koji bi se dobio da su zalihe bile fizički odvojene.
3. Carinska tijela mogu odrediti da se odobrenje iz stavka 1. dodijeli pod uvjetima koji se smatraju prikladnima.
4. Metoda se primjenjuje i njezina se primjena bilježi u skladu s opće prihvaćenim računovodstvenim načelima koja se primjenjuju u zemlji u kojoj je proizvod proizveden.
5. Korisnik metode može izdati ili zatražiti potvrde o podrijetlu, ovisno o slučaju, za količinu proizvoda koji se mogu smatrati proizvodima s podrijetlom. Korisnik na zahtjev carinskih tijela dostavlja izjavu o tome kako se upravljalo tim količinama.
6. Carinska tijela nadziru upotrebu odobrenja i mogu ga povući kad god se korisnik njime na bilo koji način neispravno koristi ili ako ne ispunjava bilo koji od drugih uvjeta utvrđenih ovim Protokolom.

Članak 21.

Uvjeti za sastavljanje izjave na računu ili izjave na računu EUR-MED

1. Izjavu na računu ili izjavu na računu EUR-MED kako je navedena u članku 15. stavku 1. točki (c) može sastaviti:
 - (a) ovlašteni izvoznik u smislu članka 22.;ili
 - (b) bilo koji izvoznik za bilo koju pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa koji sadržavaju proizvode s podrijetlom, čija ukupna vrijednost nije viša od 6 000 EUR.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., izjava na računu može se sastaviti u sljedećim slučajevima:
 - ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora ili iz jedne od zemalja iz članka 3. stavka 1. s kojom se primjenjuje kumulacija, bez primjene kumulacije s materijalima podrijetlom iz zemalja iz članka 3. stavka 2. i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola.

- ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz jedne od zemalja iz članka 3. stavka 2. s kojom se primjenjuje kumulacija, bez primjene kumulacije s materijalima podrijetlom iz zemalja iz članka 3. i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola, uz uvjet da je potvrda EUR-MED ili izjava na računu EUR-MED izdana u zemlji podrijetla.
3. Izjavu na računu EUR-MED može se sastaviti ako se predmetni proizvodi mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora ili iz jedne od zemalja iz članka 3. s kojom se primjenjuje kumulacija i ako ispunjavaju druge zahtjeve iz ovog Protokola i:
- kumulacija se primjenjivala s proizvodima podrijetlom iz jedne od zemalja iz članka 3. stavka 2. ili
 - proizvodi se mogu upotrebljavati kao proizvodi u kontekstu kumulacije za proizvodnju proizvoda za izvoz u jednu od zemalja iz članka 3. stavka 2.
- ili
- proizvodi se mogu ponovo izvoziti iz zemlje u koju se roba šalje u jednu od zemalja iz članka 3. stavka 2.
4. Izjava na računu EUR-MED sadržava jednu od sljedećih izjava na engleskom:
- ako je podrijetlo dobiveno primjenom kumulacije s proizvodima podrijetlom iz jedne ili više zemalja iz članka 3.:

„CUMULATION APPLIED WITH” (name of the country/countries)
 - ako je podrijetlo dobiveno bez primjene kumulacije s proizvodima podrijetlom iz jedne ili više zemalja iz članka 3.:

„NO CUMULATION APPLIED”
5. Izvoznik koji sastavlja izjavu na računu ili izjavu na računu EUR-MED mora u svakom trenutku biti spreman na zahtjev carinskih tijela zemlje izvoznice podnijeti sve odgovarajuće isprave kojima se dokazuje da predmetni proizvodi imaju status proizvoda s podrijetlom te da se ispunjavaju ostali zahtjevi ovog Protokola.
6. Izjavu na računu ili izjavu na računu EUR-MED izvoznik sastavlja tako što na računu, dostavnici ili drugoj komercijalnoj ispravi otipka ili otisne u pečatnom ili tiskanom obliku izjavu čiji se tekst navodi u Prilozima IV.a i IV.b, pri čemu je dužan upotrijebiti jednu od jezičnih verzija određenih u tim prilogima, a u skladu s odredbama nacionalnog prava zemlje izvoznice. Ako je izjava pisana rukom, mora biti napisana tintom i tiskanim slovima.
7. Izjave na računu ili izjave na računu EUR-MED moraju imati izvorni vlastoručni potpis izvoznika. Međutim, ovlašteni izvoznik u smislu članka 22. ne mora potpisivati takvu izjavu uz uvjet da se carinskim tijelima zemlje izvoznice u pisanom obliku obveže da će preuzeti punu odgovornost za svaku izjavu na računu u kojoj se navodi kao osoba koja ju je vlastoručno potpisala.

8. Izjavu na računu ili izjavu na računu EUR-MED može sastaviti izvoznik u trenutku izvoza proizvoda na koje se odnosi ili nakon izvoza, uz uvjet da se u zemlju uvoznicu dostavi najkasnije dvije godine od uvoza proizvoda na koje se odnosi.

Članak 22.

Ovlašteni izvoznik

1. Carinska tijela zemlje izvoznice mogu ovlastiti bilo kojeg izvoznika (u daljnjem tekstu „ovlašteni izvoznik”) koji često šalje pošiljke proizvoda u skladu s ovim Sporazumom za davanje izjava na računu ili izjava na računu EUR-MED bez obzira na vrijednost predmetnih proizvoda. Izvoznik koji podnosi zahtjev za takvo ovlaštenje mora carinskim tijelima dati sva zadovoljavajuća jamstva koja su potrebna za potvrđivanje da njegovi proizvodi imaju status proizvoda s podrijetlom te da se ispunjavaju ostali zahtjevi ovog Protokola.
2. Carinska tijela mogu odobriti status ovlaštenog izvoznika podložno bilo kojim uvjetima koje smatraju primjerenima.
3. Carinska tijela ovlaštenom izvozniku dodjeljuju broj carinskog ovlaštenja koji se navodi u izjavi na računu ili izjavi na računu EUR-MED.
4. Carinska tijela nadziru upotrebu ovlaštenja ovlaštenog izvoznika.
5. Carinska tijela mogu u svakom trenutku povući ovlaštenje. Carinska tijela to čine ako ovlašteni izvoznik prestane davati jamstva iz stavka 1., ako više ne ispunjava uvjete iz stavka 2. ili na neki drugi način nepravilno koristi ovlaštenje.

Članak 23.

Valjanost dokaza o podrijetlu

1. Dokaz o podrijetlu vrijedi četiri mjeseca od dana izdavanja u zemlji izvoznici i u tom se roku podnosi carinskim tijelima zemlje uvoznice.
2. Dokazi o podrijetlu koji se podnose carinskim tijelima zemlje uvoznice nakon isteka roka za podnošenje iz stavka 1. mogu se prihvatiti radi primjene povlaštenog tretmana kada je do nepodnošenja tih dokumenata unutar roka došlo zbog izvanrednih okolnosti.
3. U ostalim slučajevima zakašnjelog podnošenja carinska tijela zemlje uvoznice mogu prihvatiti dokaze o podrijetlu kada su proizvodi podneseni prije isteka navedenog roka.

Članak 24.

Podnošenje dokaza o podrijetlu

Dokazi o podrijetlu podnose se carinskim tijelima zemlje uvoznice u skladu s postupcima koji se primjenjuju u toj zemlji. Carinska tijela mogu zahtijevati prijevod dokaza o

podrijetlu, a mogu zahtijevati i da uz uvoznju deklaraciju bude priložena i izjava uvoznika o tome da proizvodi ispunjavaju uvjete koji su potrebni za provedbu ovog Sporazuma.

Članak 25.

Uvoz u djelomičnim pošiljkama

U slučajevima kada se na zahtjev uvoznika i uz uvjete koje određuju carinska tijela zemlje uvoznice u djelomičnim pošiljkama uvoze rastavljeni ili nesastavljeni proizvodi u smislu Općeg pravila 2. točke (a) Harmoniziranog sustava, koji spadaju u odjeljke XVI. i XVII. ili tarifne brojeve 7308. i 9406. Harmoniziranog sustava, carinskim se tijelima pri uvozu prve pošiljke za te proizvode podnosi samo jedan dokaz o podrijetlu.

Članak 26.

Izuzeca od dokazivanja podrijetla

1. Proizvodi koje u malim paketima pojedinac šalje pojedincu ili koji čine osobnu prtljagu putnika prihvaćaju se kao proizvodi s podrijetlom bez potrebe podnošenja dokaza o podrijetlu, uz uvjet da takvi proizvodi nisu uvezeni u trgovačke svrhe, da su deklarirani kao proizvodi koji ispunjavaju zahtjeve ovog Protokola i da nema sumnje u istinitost takve izjave. U slučaju proizvoda koji su poslani poštom ta se izjava može unijeti u carinsku deklaraciju CN22/CN23 ili na list papira koji se prilaže toj ispravi.
2. Uvoz koji je povremen i koji se isključivo odnosi na proizvode za osobnu upotrebu primatelja ili putnika ili njihovih obitelji ne smatra se uvozom u trgovinske svrhe ako je iz prirode i količine proizvoda očito da nisu namijenjeni u komercijalne svrhe.
3. Nadalje, ukupna vrijednost tih proizvoda ne smije biti viša od 500 EUR-a u slučaju malih paketa ili 1 200 EUR u slučaju proizvoda koji čine dio osobne prtljage putnika.

Članak 27.

Izjave dobavljača

1. Kada se kod jedne od ugovornih stranaka izdaje potvrda o prometu robe EUR.1 ili kada se sastavlja izjava na račun za proizvode s podrijetlom u čijoj je proizvodnji upotrijebljena roba iz drugih ugovornih stranaka, a koja je prošla obradu ili preradu u Europskom gospodarskom prostoru i koja nije dobila povlašten status proizvoda s podrijetlom, uzima se u obzir izjava dobavljača izdana za ovu robu u skladu s ovim člankom.
2. Izjava dobavljača iz stavka 1. služi kao dokaz da je predmetna roba prošla obradu ili preradu u Europskom gospodarskom prostoru u svrhu utvrđivanja mogu li se proizvodi, u čijoj je proizvodnji upotrijebljena ta roba, smatrati proizvodima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora te mogu li ispunjavati druge uvjete ovog Protokola.
3. Dobavljač sastavlja za svaku pošiljku robe, osim u slučajevima predviđenim stavkom 4., zasebnu izjavu dobavljača u obliku propisanom u Prilogu V. na komadu papira

priloženom uz račun, dostavnicu ili bilo koju drugu komercijalnu ispravu koja predmetnu robu opisuje dovoljno detaljno da bi se mogla jasno prepoznati.

4. Kada dobavljač redovito opskrbljuje određenog klijenta robom, za čiju se obradu ili preradu u Europskom gospodarskom prostoru očekuje da dulje vremensko razdoblje ostane stalna, on može pružiti jedinstvenu izjavu dobavljača kako bi se obuhvatile naknadne pošiljke te robe, u daljnjem tekstu „dugoročna izjava dobavljača”.

Dugoročna izjava dobavljača može uobičajeno vrijediti do godinu dana od dana sastavljanja izjave. Carinska tijela zemlje u kojoj se sastavlja izjava određuju uvjete pod kojima se mogu upotrijebiti dulja razdoblja.

Dobavljač sastavlja dugoročnu izjavu u obliku propisanom u Prilogu VI. te opisuje predmetnu robu dovoljno detaljno da bi se mogla prepoznati. Izjava se dostavlja predmetnom klijentu prije dostave prve pošiljke robe obuhvaćene tom izjavom ili zajedno s prvom pošiljkom.

Dobavljač odmah obavješćuje svog klijenta ako dugoročna izjava dobavljača više nije primjenjiva na isporučenu robu.

5. Izjava dobavljača iz stavaka 3. i 4. otiskana je ili tiskana na jednom od jezika na kojem je sastavljen Sporazum u skladu s odredbama nacionalnih zakona zemlje u kojoj je sastavljena te na sebi ima rukom pisani izvorni potpis dobavljača. Izjava također može biti pisana rukom; u takvim slučajevima napisana je tintom i tiskanim slovima.
6. Dobavljač koji sastavlja izjavu mora biti spreman u bilo kojem trenutku na zahtjev carinskih tijela zemlje u kojoj se izjava sastavlja podnijeti svu pripadajuću dokumentaciju kojom se dokazuje da su navodi na izjavi točni.

Članak 28.

Dokazne isprave

Isprave navedene u članku 16. stavku 3. i članku 21. stavku 5. te članku 27. stavku 6. koje se upotrebljavaju u svrhu dokazivanja da se proizvodi obuhvaćeni potvrdom o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED ili izjavom na računu ili izjavom na računu EUR-MED mogu smatrati proizvodima podrijetlom iz zemalja iz članka 3. i da ispunjavaju ostale zahtjeve ovog Protokola te da su navodi u izjavi dobavljača točni, mogu se sastojati, među ostalim, od sljedećeg:

- (a) izravnih dokaza o postupcima koje je izvoznik ili dobavljač poduzeo da bi se dobila predmetna roba i koji se nalaze, primjerice, u njegovoj računovodstvenoj ili knjigovodstvenoj evidenciji;
- (b) isprava kojima se za upotrijebljene materijale dokazuje status proizvoda s podrijetlom, a koje su izdane ili sastavljene u ugovornoj stranci gdje se te isprave upotrebljavaju u skladu s nacionalnim pravom;

- (c) isprave kojima se dokazuje obrada ili prerada materijala u Europskom gospodarskom prostoru, a koje su izdane ili sastavljene u ugovornoj stranci gdje se te isprave upotrebljavaju u skladu s nacionalnim pravom;
- (d) potvrde o prometu EUR.1 ili EUR-MED ili izjave na računu ili izjave na računu EUR-MED kojima se dokazuje podrijetlo korištenih materijala, izdane ili sastavljene u ugovornim strankama u skladu s Protokolom, ili u jednoj od zemalja iz članka 3. u skladu s pravilima o podrijetlu koji su jednaki pravilima Protokola.
- (e) izjave dobavljača, sastavljene u ugovornim strankama u skladu s ovim Protokolom, koje dokazuju obradu ili preradu upotrijebljenog materijala u Europskom gospodarskom prostoru;
- (f) odgovarajućih dokaza koji se odnose na obradu ili preradu obavljenju izvan Europskoga gospodarskog prostora primjenom članka 11., koji dokazuju da su uvjeti tog članka zadovoljeni.

Članak 29.

Čuvanje dokaza o podrijetlu, izjava dobavljača i dokaznih isprava

1. Izvoznik koji zahtijeva izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED obavezan je čuvati isprave iz članka 16. stavka 3. najmanje tri godine.
2. Izvoznik koji sastavlja izjavu na računu ili izjavu na računu EUR-MED obavezan je najmanje tri godine čuvati preslik navedene izjave o podrijetlu te isprave iz članka 21. stavka 5.
3. Dobavljač koji sastavlja izjavu dobavljača obavezan je u razdoblju od najmanje tri godine čuvati preslike izjave i računa, dostavnica ili drugih komercijalnih isprava kojima je ova izjava priložena, kao i isprave iz članka 27. stavka 6.

Dobavljač koji sastavlja dugoročnu izjavu dobavljača obavezan je najmanje tri godine čuvati preslike izjave i svih računa, dostavnica ili drugih komercijalnih isprava koje se odnose na robu obuhvaćenu izjavom koja je poslana predmetnom klijentu, kao i isprave iz članka 27. stavka 6. To razdoblje počinje od datuma isteka valjanosti dugoročne izjave dobavljača.

4. Carinska tijela zemlje izvoznice koja izdaju potvrdu o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED dužna su čuvati zahtjev iz članka 16. stavka 2. u razdoblju od najmanje tri godine.
5. Carinska tijela zemlje uvoznice obvezna su najmanje tri godine čuvati potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED i izjave na računu te izjave na računu EUR-MED koje su im podnesene.

Članak 30.

Nepodudarnosti i formalne greške

1. Otkriće neznatnih odstupanja između navoda navedenih u dokazu o podrijetlu i onih u ispravama koje su podnesene carinskoj službi radi obavljanja službenog postupka za uvoz proizvoda ne čini dokaz o podrijetlu *ipso facto* ništavim ako se uredno utvrdi da ta isprava doista odgovara podnesenim proizvodima.
2. Očite formalne pogreške, kao što su strojopisne pogreške na dokazu o podrijetlu, ne bi smjele biti razlog za odbacivanje te isprave ako te pogreške nisu takve da bi stvorile sumnju u pogledu točnosti navoda u toj ispravi.

Članak 31.

Iznosi iskazani u eurima

1. Za primjenu odredaba članka 21. stavka 1. točke (b) i članka 26. stavka 3. u slučajevima u kojima su proizvodi fakturirani u valuti koja nije euro, svaka predmetna zemlja jednom godišnje utvrđuje iznose u nacionalnim valutama država članica Europske unije i zemalja iz članka 3. koji predstavljaju protuvrijednost iznosa iskazanih u eurima.
2. Pošiljka uživa pogodnosti odredbi članka 21. stavka 1. točke (b) ili članka 26. stavka 3. pozivanjem na valutu u kojoj je račun sastavljen u skladu s iznosom koji je odredila dotična zemlja.
3. Iznosi koji se upotrebljavaju u bilo kojoj nacionalnoj valuti protuvrijednost su te nacionalne valute iznosa izraženih u eurima na prvi radni dan listopada svake godine. Ti se iznosi prosljeđuju Europskoj komisiji do 15. listopada, a primjenjuju se od 1. siječnja sljedeće godine. Europska komisija obavješćuje sve dotične zemlje o odgovarajućim iznosima.
4. Zemlja može zaokružiti iznos na više ili niže nakon pretvaranja iznosa izraženoga u eurima u nacionalnu valutu. Takav zaokruženi iznos ne smije odstupati od iznosa koji je dobiven konverzijom za više od 5 %. Zemlja može zadržati nepromijenjenu protuvrijednost u nacionalnoj valuti iznosa izraženoga u eurima ako u trenutku godišnjeg usklađivanja predviđenog u stavku 3. pretvaranje tog iznosa prije zaokruživanja za ishod ima povećanje od manje od 15 % u protuvrijednosti u nacionalnoj valuti. Protuvrijednost se u nacionalnoj valuti može zadržati nepromijenjenom ako bi pretvaranje za ishod imalo smanjenje te protuvrijednosti.
5. Zajednički odbor EGP-a preispituje iznose u eurima na zahtjev ugovorne stranke. Pri preispitivanju Zajednički odbor EGP-a u obzir uzima poželjnost očuvanja realnog učinka predmetnih ograničenja. U tu svrhu može odlučiti o izmjeni iznosa izraženih u eurima.

GLAVA VI.

ORGANIZACIJA UPRAVNE SURADNJE

Članak 32.

Upravna suradnja

1. Carinska tijela ugovornih stranaka jedna drugima preko Europske komisije dostavljaju ogledne otiske pečata koje u svojim uredima upotrebljavaju za izdavanje potvrda o prometu robe EUR.1 i EUR-MED te adrese carinskih tijela koja su nadležna za provjeru tih potvrda, izjava na računu, izjava na računu EUR-MED i izjava dobavljača.
2. Kako bi osigurale pravilnu primjenu ovog Protokola, ugovorne stranke putem svojih nadležnih carinskih tijela jedna drugoj pomažu u provjeri vjerodostojnosti potvrda o prometu robe EUR.1 i EUR-MED, izjava na računu, izjava na računu EUR-MED, izjava dobavljača te točnosti navoda sadržanih u tim ispravama.

Članak 33.

Provjera dokaza o podrijetlu

1. Naknadna se provjera dokaza o podrijetlu obavlja nasumičnim odabirom ili kad god carinska tijela zemlje uvoznice imaju osnovane razloge za sumnju u vjerodostojnost tih isprava, u to da su predmetni proizvodi s podrijetlom ili u ispunjavanje ostalih zahtjeva ovog Protokola.
2. Za potrebe provedbe stavka 1. carinska tijela zemlje uvoznice carinskim tijelima zemlje izvoznice vraćaju potvrdu o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED i račun, ako je podnesen, izjavu na računu ili izjavu na računu EUR-MED ili preslik tih isprava uz navođenje, prema potrebi, razloga za zahtjev za provjeru. Sve isprave i podaci koji su dobiveni, a iz kojih se može zaključiti da su podaci o dokazu podrijetla netočni prosljeđuju se kao dokaz uz zahtjev za provjeru.
3. Provjeru provode carinska tijela zemlje izvoznice. Ta tijela u tu svrhu imaju pravo zatražiti sve dokaze i obaviti uvid u poslovne knjige izvoznika ili provesti druge provjere koje smatraju primjerenima.
4. Ako carinska tijela u zemlji uvoznici odluče obustaviti odobrenje povlaštenog postupanja za proizvode dok se čekaju rezultati provjere, ona su uvozniku dužna ponuditi otpuštanje proizvoda podložno mjerama opreza za koje prosude da su potrebne.
5. Carinska tijela koja zahtijevaju potvrdu obavješćuju se o rezultatima što je prije moguće. Nalazi jasno pokazuju jesu li isprave vjerodostojne i može li se smatrati da su predmetni proizvodi podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora ili jedne od zemalja iz članka 3. te da zadovoljavaju druge uvjete ovog Protokola.

6. Ako se u slučaju opravdane sumnje ne dobije nikakav odgovor u roku od 10 mjeseci od datuma zahtjeva za provjeru ili ako odgovor ne sadržava dostatne podatke za utvrđivanje vjerodostojnosti predmetne isprave ili stvarnog podrijetla proizvoda, carinska tijela koja su podnijela zahtjev, osim u slučaju izvanrednih okolnosti, odbijaju pravo na povlašteno postupanje.

Članak 34.

Provjera izjave dobavljača

1. Naknadna se provjera izjave dobavljača ili dugoročne izjave dobavljača može provoditi nasumičnim odabirom ili kad god carinska tijela zemlje gdje se takve izjave uzimaju u obzir za izdavanje potvrde o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED ili izdavanje izjave na računu ili izjave na računu EUR-MED imaju osnovane razloge za sumnju u vjerodostojnost te isprave ili u točnost informacija navedenih u toj ispravi.
2. Za potrebe primjene stavka 1. carinska tijela zemlje iz stavka 1. vraćaju carinskim tijelima zemlje gdje je izjava sastavljena izjavu dobavljača i račun (račune), dostavnicu (dostavnice) ili drugu (druge) komercijalnu ispravu (komercijalne isprave) koji se odnose na robu obuhvaćenu ovom izjavom te navode, kad god je to prikladno, razloge sadržaja ili oblika upita.

Uz zahtjev za naknadnu provjeru šalju se sve dobivene isprave i informacije koje upućuju na to da su navodi u izjavi dobavljača netočni.

3. Provjeru provode carinska tijela zemlje u kojoj je sastavljena izjava dobavljača. Zbog toga ta carinska tijela imaju pravo zatražiti sve potrebne dokaze i obaviti potreban uvid u poslovne knjige dobavljača ili provesti druge provjere koje smatraju primjerenima.
4. Carinska tijela koja zahtijevaju potvrdu obavješćuju se o rezultatima što je prije moguće. Nalazima se treba jasno navesti jesu li podaci u izjavi dobavljača točni te omogućiti carinskim tijelima da utvrde može li se i u kojoj mjeri izjava dobavljača uzeti u obzir za izdavanje potvrde o prometu EUR.1 ili EUR-MED ili sastavljanje izjave na računu ili izjave na računu EUR-MED.

Članak 35.

Rješavanje sporova

U slučajevima u kojima nastanu sporovi u odnosu na postupak provjere iz članaka 33. i 34. koje carinska tijela koja su zahtijevala provjeru i carinska tijela odgovorna za obavljanje te provjere ne mogu riješiti ili ako ona postave pitanje tumačenja ovog Protokola, takvi se sporovi upućuju na rješavanje Zajedničkom odboru Europskoga gospodarskog prostora.

U svim slučajevima rješavanje sporova između uvoznika i carinskih tijela zemlje uvoznice provodi se prema zakonodavstvu te zemlje.

Članak 36.

Sankcije

Sankcije se izriču svakoj osobi koja sastavi ili prouzroči sastavljanje isprave koja sadržava netočne podatke radi dobivanja povlaštenog tretmana za proizvode.

Članak 37.

Slobodne zone

1. Ugovorne stranke poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da proizvodi kojima se trguje pod pokrićem dokaza o podrijetlu, a koji tijekom prijevoza borave u slobodnoj zoni na njihovu teritoriju, ne budu zamijenjeni drugom robom te da ne budu podvrgnuti nikakvu drugom rukovanju osim uobičajenim postupcima kojima se nastoji spriječiti njihovo propadanje.
2. Odstupajući od stavka 1., kada su proizvodi podrijetlom iz Europskog gospodarskog područja uvezeni u slobodnu zonu pod pokrićem dokaza o podrijetlu i podvrgnuti obradi ili preradi, predmetna su nadležna tijela dužna na zahtjev izvoznika izdati novu potvrdu o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED ako je primijenjena obrada ili prerada u skladu s odredbama ovog Protokola.

GLAVA VII.

CEUTA I MELILLA

Članak 38.

Primjena Protokola

1. Pojam „Europski gospodarski prostor” iz ovog Protokola ne obuhvaća Ceutu i Melillu. Pojam „proizvodi podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora” ne obuhvaća proizvode podrijetlom iz Ceute i Melille.
2. U smislu primjene Protokola 49. u pogledu proizvoda podrijetlom iz Ceute i Melille, ovaj Protokol primjenjuje se *mutatis mutandis* u skladu s posebnim uvjetima navedenima u članku 39.

Članak 39.

Posebni uvjeti

1. Uz uvjet da su izravno prevezeni u skladu s člankom 12. smatraju se:
 - (1) proizvodima podrijetlom iz Ceute i Melille:
 - (a) proizvodi dobiveni u cijelosti u Ceuti i Melilli;

- (b) proizvodi dobiveni u Ceuti i Melilli pri čijoj su izradi upotrijebljeni proizvodi različiti od proizvoda navedenih u točki (a), uz uvjet da su:
 - (i) ti proizvodi podvrgnuti dostatnoj obradi ili preradi u smislu članka 5.
 - ili
 - (ii) ti proizvodi podrijetlom iz Europskog gospodarskog prostora, uz uvjet da su podvrgnuti obradi ili preradi koja nadilazi postupke iz članka 6.
- (2) proizvodima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora:
 - (a) proizvodi u cijelosti dobiveni u Europskom gospodarskom prostoru;
 - (b) proizvodi dobiveni u Europskom gospodarskom prostoru u čijoj su proizvodnji upotrijebljeni proizvodi različiti od proizvoda navedenih u točki (a), uz uvjet da su:
 - (i) ti proizvodi podvrgnuti dostatnoj obradi ili preradi u smislu članka 5.
 - ili
 - (ii) ti proizvodi podrijetlom iz Ceute i Melille ili Europskog gospodarskog prostora, uz uvjet da su podvrgnuti obradi ili preradi koja nadilazi postupke iz članka 6.
- 2. Ceuta i Melilla smatraju se jedinstvenim područjem.
- 3. Izvoznik ili njegov ovlašteni predstavnik u polje 2. na potvrdi o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED ili u izjavi na računu ili izjavi na računu EUR-MED navodi „EGP” i „Ceuta i Melilla”. Povrh toga, u slučaju proizvoda podrijetlom iz Ceute i Melille, tu činjenicu navodi u polju 4. na potvrdi o prometu robe EUR.1 ili EUR-MED ili u izjavi na računu ili izjavi na računu EUR-MED.
- 4. Za primjenu ovog Protokola u Ceuti i Melilli odgovorna su španjolska carinska tijela.

GLAVA VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 40.

Prijelazne mjere

Neovisno o članku 3. Protokola, pravila o kumulaciji utvrđena člankom 3. Protokola 4. uz Sporazum kako je zamijenjen Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 136/2005¹ i dalje se primjenjuju između ugovornih stranaka dok se Regionalna konvencija o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla ne počne primjenjivati u svim zemljama iz članka 3. Protokola 4. uz ovaj Sporazum.

¹ SL L 321, 8.12.2005., str. 1. i Dodatak EGP- u br. 63, 8.12.2005., str. 1.

PRILOG I.

Uvodne napomene uz popis u Prilogu II.

Vidjeti Prilog I. Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Sva upućivanja na „taj Dodatak” u napomeni 1. i 3.1. Priloga I. Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla tumače se kao upućivanja na „taj Protokol”.

PRILOG II.:

Popis prerada ili obrada koje je potrebno obaviti na materijalima bez podrijetla kako bi dobiveni proizvod stekao status proizvoda s podrijetlom

Vidjeti Prilog II. Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

PRILOG II.I.A

Ogledni primjerci potvrde o prometu robe EUR.1 i zahtjev za potvrdu o prometu robe EUR.1

Vidjeti Prilog I. Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

PRILOG III.B

**Ogledni primjerci potvrde o prometu robe EUR-MED i zahtjev za potvrdu
o prometu robe EUR-MED**

Vidjeti Prilog III.b Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim
pravilima podrijetla

PRILOG IV.A

Tekst izjave na računu

Vidjeti Prilog IV.a Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Prilog IV.B

Tekst izjave na računu EUR-MED

Vidjeti Prilog IV.b Dodatku I. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

Prilog V.

Izjava dobavljača

Izjava dobavljača, čiji se tekst nalazi u nastavku, mora biti sastavljena u skladu s bilješkama. Međutim, bilješke nije potrebno ponovno navoditi.

SUPPLIER'S DECLARATION

for goods which have undergone working or processing in the EEA without having obtained preferential origin status

I, the undersigned, supplier of the goods covered by the annexed document, declare that:

1. The following materials which do not originate in the EEA have been used in the EEA to produce these goods:

Description of the goods supplied ⁽¹⁾	Description of non-originating materials used	Heading of non-originating materials used ⁽²⁾	Value of non-originating materials used ⁽²⁾ ⁽³⁾
.....			
.....			
.....			
Total			

2. All the other materials used in the EEA to produce these goods originate in the EEA.

3. The following goods have undergone working or processing outside the EEA in accordance with Article 11 of Protocol 4 to the Agreement and have acquired the following total added value there:

Description of the goods supplied	Total added value acquired outside the EEA ⁽⁴⁾
.....	
.....	
.....	
(Place and date)	
.....	
(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration must be indicated in clear script)	

- (1) When the invoice, delivery note or other commercial document to which the declaration is annexed relates to different kinds of goods, or to goods which do not incorporate non-originating materials to the same extent, the supplier must clearly differentiate them.

Example:

The document relates to different models of electric motor of heading 8501 to be used in the manufacture of washing machines of heading 8450. The nature and value of the non-originating materials used in the manufacture of these motors differ from one model to another. The models must therefore be differentiated in the first column and the indications in the other columns must be provided separately for each of the models to make it possible for the manufacturer of washing machines to make a correct assessment of the originating status of his products depending on which model of electrical motor he uses.

- (2) The indications requested in these columns should only be given if they are necessary.

Examples:

The rule for garments of ex Chapter 62 says that non-originating yarn may be used. If a manufacturer of such garments in France uses fabric imported from Norway which has been obtained there by weaving non-originating yarn, it is sufficient for the Norwegian supplier to describe in his declaration the non-originating material used as yarn, without it being necessary to indicate the heading and value of such yarn.

A producer of iron of heading 7217 who has produced it from non-originating iron bars should indicate in the second column "bars of iron". Where this wire is to be used in the production of a machine, for which the rule contains a limitation for all non-originating materials used to a certain percentage value, it is necessary to indicate in the third column the value of non-originating bars.

- (3) "Value of materials" means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in the EEA. The exact value for each non-originating material used must be given per unit of the goods specified in the first column.
- (4) "Total added value" shall mean all costs accumulated outside the EEA, including the value of all materials added there. The exact total added value acquired outside the EEA must be given per unit of the goods specified in the first column.
-

Prilog VI.

Dugoročna izjava dobavljača

Dugoročna izjava dobavljača, čiji se tekst nalazi u nastavku, mora biti sastavljena u skladu s bilješkama. Međutim, bilješke nije potrebno ponovno navoditi.

LONG-TERM SUPPLIER'S DECLARATION

for goods which have undergone working or processing in the EEA without having obtained preferential originating status

I, the undersigned, supplier of the goods covered by this document, which are regularly supplied to
..... (1) declare that:

1. The following materials which do not originate in the EEA have been used in the EEA to produce these goods:

Description of the goods supplied (2)	Description of non-originating materials used	Heading of non-originating materials used (3)	Value of non-originating materials used (3) (4)
.....			
.....			
.....			
Total			

2. All the other materials used in the EEA to produce these goods originate in the EEA;

3. The following goods have undergone working or processing outside the EEA in accordance with Article 11 of Protocol 4 to the Agreement and have acquired the following total added value there:

Description of the goods supplied	Total added value acquired outside the EEA (5)
.....	
.....	
.....	
.....	

This declaration is valid for all subsequent consignments of these goods dispatched

from

to ⁽⁶⁾

I undertake to inform ⁽¹⁾ immediately if this declaration is no longer valid.

.....
(Place and date)

.....
.....
.....
(Address and signature of the supplier;
in addition the name of the person signing
the declaration must be indicated in clear script)

⁽¹⁾ naziv i adresa uvoznika;

⁽²⁾ ako se račun, potvrda o isporuci ili drugi komercijalni dokument kojemu je izjava priložena odnosi na različite vrste robe ili na robu koja ne uključuje materijale bez podrijetla, dobavljač ih mora jasno razlikovati.

Primjer:

Dokument se odnosi na različite modele elektromotora iz tarifnih brojeva 8501 koji se upotrebljavaju u izradi perilica rublja iz tarifnog broja 8450. Karakteristike i vrijednost materijala bez podrijetla koji se upotrebljavaju u izradi ovih motora razlikuju se od modela do modela. Stoga se ti modeli moraju razdvojiti u prvom stupcu, dok se podaci u drugim stupcima moraju naznačiti posebno za svaki model kako bi se proizvođaču perilica rublja omogućilo da izvrši preciznu procjenu o statusu podrijetla ovih proizvoda u zavisnosti od modela elektromotora koji koristi.

⁽³⁾ Podaci koji se traže u ovim stupcima trebaju se dati samo ako su neophodni.

Primjeri:

Pravilo koje se odnosi na odjeću iz Poglavlja 62. dopušta upotrebu pređe bez podrijetla. Ako proizvođač te odjeće u Francuskoj upotrebljava tkaninu koja je uvezena iz Norveške koja se dobila tkanjem pređe bez podrijetla, dovoljno je da dobavljač iz Europske unije u svojoj izjavi opiše materijal bez podrijetla koji je upotrijebljen kao pređa, a da pritom nije potrebno navesti oznaku i vrijednost te pređe.

Proizvođač koji izrađuje proizvode iz tarifnog broja 7217 od željezne šipke bez podrijetla, mora u drugom stupcu naznačiti „šipke od željeza”. Ako se dobiveni proizvod upotrebljava za proizvodnju mašine za koju prema pravilu postoji ograničenje za sve materijale bez podrijetla upotrijebljene do određenog postotka vrijednosti, neophodno je u trećem stupcu naznačiti vrijednost šipki bez podrijetla.

⁽⁴⁾ „Vrijednost materijala” znači carinska vrijednost u vrijeme uvoza upotrijebljenog materijala bez podrijetla ili, ako taj podatak nije poznat ili se ne može utvrditi, prva utvrdiva cijena plaćena za materijale u Europskom gospodarskom prostoru. Točna vrijednost svakog upotrijebljenog materijala bez podrijetla mora se naznačiti po jedinici robe navedene u prvom stupcu.

⁽⁵⁾ „Ukupna dodana vrijednost” znači svi troškovi nastali izvan EGP-a, uključujući vrijednost svih materijala koji su ondje dodani. Točna ukupna dodana vrijednost stečena izvan EGP-a mora se naznačiti po jedinici robe navedene u prvom stupcu.

⁽⁶⁾ Unesite datume. Razdoblje valjanosti dugoročne izjave dobavljača obično ne bi trebalo biti dulje od 12 mjeseci, što podliježe uvjetima koje utvrđuju carinske vlasti zemlje u kojoj je dugoročna izjava dobavljača sastavljena.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

o prihvatu dokaza o podrijetlu izdanih u okviru sporazuma iz članka 3. Protokola 4. za proizvode podrijetlom iz Europske unije, Islanda ili Norveške

1. Dokazi o podrijetlu izdani u okviru sporazuma iz članka 3. Protokola 4. za proizvode podrijetlom iz Europske unije, Islanda ili Norveške prihvatit će se u svrhu odobrenja povlaštenog postupanja za proizvode predviđene sporazumom o EGP-u.
2. Ti se proizvodi smatraju materijalima podrijetlom iz Europskoga gospodarskog prostora ako su uključeni u proizvod koji je ondje dobiven. Nije potrebno da su takvi materijali bili podvrgnuti dostatnoj obradi ili preradi.
3. Nadalje, u mjeri u kojoj su ti proizvodi obuhvaćeni sporazumom o EGP-u, smatra ih se podrijetlom iz EGP-a ako se ponovno izvoze u drugu ugovornu stranku EGP-a.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

o Kneževini Andori

1. Proizvode podrijetlom iz Kneževine Andore obuhvaćene poglavljima od 25. do 97. Harmoniziranog sustava Island, Lihtenštajn i Norveška prihvaćaju kao proizvode podrijetlom iz Europske unije u smislu Sporazuma.
2. Protokol 4. primjenjuje se *mutatis mutandis* za potrebe definiranja statusa podrijetla prethodno navedenih proizvoda.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

o Republici San Marinu

1. Proizvode podrijetlom iz Republike San Marina Republika Island, Lihtenštajn i Norveška prihvaćaju kao proizvode podrijetlom iz Europske unije u smislu ovog Sporazuma.
2. Protokol 4. primjenjuje se *mutatis mutandis* za potrebe definiranja statusa podrijetla prethodno navedenih proizvoda.

ZAJEDNIČKA IZJAVA

o ugovornoj stranci koja se povlači iz Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla

1. Ako ugovorna stranka depozitaru Regionalne konvencije o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla dostavi pismenu obavijest o svojoj namjeri povlačenja iz Konvencije u skladu s njezinim člankom 9., ugovorna stranka odmah započinje pregovore o pravilima o podrijetlu sa svim drugim ugovornim strankama EGP-a radi provedbe ovog Sporazuma.
 2. Do stupanja na snagu novoutvrđenih pravila o podrijetlu između ugovorne stranke koja se povlači i drugih ugovornih stranaka EGP-a primjenjuju se *mutatis mutandis* pravila o podrijetlu iz Dodatka I. i, po potrebi, odgovarajuće odredbe Dodatka II. Regionalnoj konvenciji o paneuromediteranskim povlaštenim pravilima podrijetla koji se primjenjuju u trenutku povlačenja. Međutim od trenutka povlačenja smatra se da je pravilima o podrijetlu iz Dodatka I. i, po potrebi, odgovarajućim odredbama Dodatka II. Konvenciji dopuštena dvostrana kumulacija samo između ugovorne stranke koja se povlači i druge ugovorne stranke EGP-a.
-